

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

MINISTARSTVO KULTURE

Zagreb, srpanj 2012.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O MINISTARSTVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	2
	Financijski izvještaji	3
	Programi financirani u 2011.	8
II.	REVIZIJA ZA 2011.	9
	Ciljevi i područja revizije	9
	Metode i postupci revizije	9
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2010.	9
	Nalaz za 2011.	12
III.	MIŠLJENJE	24

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/12-01/2
URBROJ: 613-02-01-12-5

Zagreb, 12. srpnja 2012.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA KULTURE ZA 2011.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva kulture (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2011.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 16. siječnja do 12. srpnja 2012.

I. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug rada Ministarstva u 2011. je utvrđen odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 199/03, 30/04, 136/04, 22/05, 44/06, 5/08, 27/08 i 77/09). Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove u području kulture koji se odnose na razvitak i unapređenje kulture, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, kulturnog života i kulturnih djelatnosti, osnivanje ustanova i drugih pravnih osoba u kulturi, promicanje kulturnih veza s drugim zemljama i međunarodnim institucijama, stručne i upravne poslove za Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO upravne poslove u području javnog informiranja, poticanje programa kulturnih potreba pripadnika hrvatskog naroda u drugim zemljama, osiguravanje financijskih, materijalnih i drugih uvjeta za obavljanje i razvitak djelatnosti kulture, a osobito muzejske, galerijske, knjižničarske, arhivske, kazališne, glazbene i glazbeno - scenske, nakladničke, likovne i filmske, poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije u područjima iz njegove nadležnosti, te druge poslove.

Prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva kulture iz lipnja 2009. i rujna 2010. (Narodne novine 69/09 i 109/10), za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva ustrojene su sljedeće upravne organizacije i druge unutarnje ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Tajništvo Ministarstva, Uprava za međunarodnu kulturnu suradnju, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Uprava za arhivsku djelatnost i arheološku baštinu, Uprava za kulturni razvitak, Uprava za izvedbene umjetnosti i audiovizualnu djelatnost, Uprava za knjigu i knjižnice, Uprava za zaštitu prirode, Uprava za inspekcijske poslove zaštite prirode, Uprava za gospodarenje i financiranje, Uprava za normativne i upravno - pravne poslove, Samostalni odjel za unutarnju reviziju, te Samostalni odjel za pripremu i provedbu projekata Europske unije. Spomenutom Uredbom je predviđeno 560 državnih službenika i namještenika.

U kolovozu 2011. donesena je nova Uredba o ustrojstvu Ministarstva kulture, prema kojoj u okviru Ministarstva više nema Uprave za arhivsku djelatnost i arheološku baštinu, te je predviđeno ukupno 540 državnih službenika i namještenika Ministarstva. Prema obrazloženju odgovorne osobe, pojedini poslovi navedene Uprave prebačeni su u druge Uprave Ministarstva.

Koncem 2011. u Ministarstvu je bilo 483 državnih službenika i namještenika, te tri državna dužnosnika, što je ukupno 486 zaposlenika. Od 29. prosinca 2010. do 23. prosinca 2011. zakonski predstavnik Ministarstva je bio mr. Jasen Mesić, a nadalje prof. dr. sc. Andrea Zlatar Violić.

Planiranje

Financijski plan Ministarstva za 2011. je iznosio 953.564.151,00 kn. Preraspodjelama je financijski plan povećan za 0,1% te iznosi 954.116.719,00 kn.

Izvori financiranja su, osim državnog proračuna, prihodi od igara na sreću, prihodi od spomeničke rente, iz zajma Razvojne banke vijeća Europe (CEB), od Međunarodne banke za obnovu i razvoj, inozemne darovnice, pomoći Europske unije te druge pomoći. Vrijednosno značajniji rashodi su planirani za provedbu programa Zaštita kulturnih dobara u visini 25,3% planiranih sredstava, za program Kazališna i glazbeno scenska djelatnost u visini 14,1% planiranih sredstava, te za program Ostale djelatnosti kulture u visini 11,0% planiranih sredstava. U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08) donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2012. i 2013.

Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi i izdaci za 2012. u iznosu 936.461.143,00 kn, te za 2013. u iznosu 941.236.694,00 kn.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine, te Bilješke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2011., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 955.448.259,00 kn, što je za 55.889.945,00 kn ili 5,5% manje u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi su za 2011. ostvareni za 1.331.540,00 kn ili 0,1% više od planiranih.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	6
1.	Prihodi iz proračuna	1.010.802.439,00	955.171.637,00	94,5
2.	Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima (konto 65)	27.266,00	0,00	-
3.	Prihodi od imovine	12.114,00	1.873,00	15,5
4.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	496.385,00	266.457,00	53,7
5.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	0,00	8.292,00	-
Ukupno		1.011.338.204,00	955.448.259,00	94,5

Prihodi iz državnog proračuna u iznosu 955.171.637,00 kn su ostvareni za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 922.424.057,00 kn, te za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 32.747.580,00 kn.

Prema izvorima financiranja su ostvareni: iz općih prihoda i primitaka u iznosu 766.588.674,00 kn, prihoda od spomeničke rente u iznosu 69.523.826,00 kn, zajma CEB-a u iznosu 35.790.000,00 kn, pomoći u iznosu 46.906.182,00 kn (vrijednosno značajniji iz proračuna Grada Zagreba za sufinanciranje rashoda Hrvatskog narodnog kazališta u iznosu 45.153.466,00 kn), prihoda od igara na sreću u iznosu 21.343.893,00 kn, pomoći Europske unije u iznosu 6.217.898,00 kn, namjenskih prihoda od inozemnih zaduživanja (Međunarodne banke za obnovu i razvoj) u iznosu 5.364.818,00 kn, namjenskih prihoda za konzervatorsko arheološka istraživanja u iznosu 2.929.057,00 kn, te prihoda od inozemnih darovnica (UNESCO) u iznosu 507.289,00 kn.

Prihodi od spomeničke rente su ostvareni u iznosu 69.523.826,00 kn, što je za 18.475.432,00 kn ili 21,0% manje u odnosu na 2010.

U listopadu 2010. smanjena je spomenička renta, što je utjecalo na smanjenje ovih prihoda u 2011. u odnosu na prethodnu godinu.

Odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 87/09 88/10, 61/11 i 25/12), propisano je obračunavanje i plaćanje spomeničke rente za fizičke i pravne osobe, odnosno poslovne jedinice koje su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, a koje obavljaju gospodarsku djelatnost u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno povijesne cjeline. Spomenička renta se plaća po četvornom metru korisne površine poslovnog prostora koji se nalazi u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno povijesne cjeline prema rješenju o utvrđivanju spomeničke rente koje donosi nadležno upravno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prihodi od spomeničke rente se uplaćuju 60,0% u korist proračuna Grada Zagreba, grada ili općine na području na kojem je renta naplaćena, a 40,0% u korist državnog proračuna za ostvarivanje nacionalnog programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara.

Sredstva od zajma CEB-a u iznosu 35.790.000,00 kn su ostvarena za financiranje obnove i revitalizacije povijesne i kulturne baštine Iloka, Vukovara i Vučedola. Osim iz sredstava zajma, za iste namjene planirana su i ostvarena sredstva učešća Republike Hrvatske za zajam u iznosu 18.930.000,00 kn, što je također u cijelosti utrošeno, tako da ukupni rashodi za ovu aktivnost u 2011. iznose 54.720.000,00 kn.

Prihodi od igara na sreću planirani su u iznosu 8.500.000,00 kn, a ostvareni u iznosu 21.343.893,00 kn, što je za 12.843.893,00 kn ili 151,1% više od planiranih, a za 9.474.676,00 kn ili 79,8% više nego u 2010., kada su ostvareni u iznosu 11.869.217,00 kn. Navedeni prihodi ostvareni su na temelju odredbi Zakona o igrama na sreću (Narodne novine 87/09) i Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2011. (Narodne novine 29/2011). Znatno su više ostvareni u 2011. u odnosu na 2010., jer je odredbama članka 2. Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2011., u odnosu na odredbe Uredbe za 2010. (Narodne novine 22/10), raspodjelom dijela prihoda od igara na sreću povećano izdvajanje za organizacije koje se bave kulturom s 4,6% na 10,2%. Ostvareni prihodi su utrošeni za realizaciju Programa kazališne i glazbeno scenske djelatnosti u iznosu 8.666.540,00 kn, Programa muzejsko galerijske djelatnosti u iznosu 3.397.426,00 kn, Međunarodna kulturna suradnja u iznosu 5.077.201,00 kn, te za Nove medijske kulture u iznosu 4.202.726,00 kn.

Prihodi za konzervatorsko arheološka istraživanja planirani su u iznosu 5.000.000,00 kn, a ostvareni u iznosu 2.929.057,00 kn, što je za 2.070.943,00 kn ili 41,4% manje od planiranog iznosa, a za 6.355.062,00 kn ili 68,5% manje nego u 2010. kada su bili ostvareni u iznosu 9.284.119,00 kn. Navedeni prihodi ostvaruju se na temelju odredbi Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i Pravilnika o arheološkim istraživanjima (Narodne novine 30/05 i 102/10), prema kojima troškove konzervatorsko arheoloških istraživanja podmiruje investitor. Prema usmenom obrazloženju prihodi su u 2011. manje ostvareni zbog manjih građevinskih i drugih radova (izgradnja cesta), kod kojih se nailazi na arheološka nalazišta.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima, rashodima, primicima i izdacima za 2011., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 956.513.642,00 kn, što je za 56.033.688,00 kn ili 5,5% manje u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi su za 2011. ostvareni za 2.396.923,00 kn ili 0,3% više od planiranih.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	317.344.665,00	327.874.976,00	103,3
2.	Materijalni rashodi	194.633.713,00	185.986.067,00	95,6
3.	Financijski rashodi	418.682,00	439.701,00	105,0
4.	Subvencije	50.088.540,00	48.100.565,00	96,0
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	77.271.556,00	62.117.328,00	80,4
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	36.790.663,00	38.683.100,00	105,1
7.	Ostali rashodi	268.150.463,00	260.559.270,00	97,2
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	67.849.048,00	32.752.635,00	48,3
Ukupno		1.012.547.330,00	956.513.642,00	94,5
Manjak prihoda i primitaka		1.209.126,00	1.065.383,00	88,1

Rashodi u iznosu 956.513.642,00 kn su ostvareni za sljedeće programe: Zaštita kulturnih dobara u iznosu 236.738.702,00 kn, Kazališna i glazbeno scenska djelatnost u iznosu 139.475.650,00 kn, Ostale djelatnosti kulture u iznosu 111.757.525,00 kn, Muzejsko galerijska djelatnost u iznosu 99.454.966,00 kn, Uređenje djelatnosti kulture u iznosu 82.115.072,00 kn, Arhivska djelatnost u iznosu 81.356.339,00 kn, Zaštita prirode u iznosu 76.756.658,00 kn, Programi audiovizualne djelatnosti i medija u iznosu 72.688.429,00 kn, te Knjižnična djelatnost u iznosu 56.170.301,00 kn.

Prema vrstama rashoda vrijednosno su najznačajniji rashodi za zaposlene u iznosu 327.874.976,00 kn, što je 34,3% ukupnih rashoda, a ostvareni su za zaposlenike Ministarstva, te zaposlenike u arhivima, muzejima, kazalištima i drugim ustanovama iz kulture kojima je osnivač Republika Hrvatska.

Drugi rashodi u iznosu 260.559.270,00 kn se odnose na kapitalne donacije u iznosu 141.981.820,00 kn, tekuće donacije u iznosu 118.527.450,00 kn, te ugovorne kazne i naknade štete u iznosu 50.000,00 kn.

Kapitalne i tekuće donacije su ostvarene za financiranje javnih potreba u kulturi i zaštiti prirode od interesa za Republiku Hrvatsku, prema odredbama Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi (Narodne novine 47/90, 27/93 i 38/09) i Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine 70/05, 139/08 i 57/11). Prema namjenama, tekuće donacije se odnose na financiranje programske djelatnosti kulture, kao što je međunarodna kulturna suradnja, muzejsko galerijska djelatnost, nove medijske kulture, poduzetništvo u kulturi, kazališna i glazbeno scenska djelatnost, književno izdavaštvo i knjižnična djelatnost, te drugih kulturnih aktivnosti (Matica Hrvatska, Glas Hrvatske, Satelitski program za Sjevernu Ameriku, udruge u kulturi, zaštita pokretnih spomenika, programi u zaštiti prirode). Kapitalne donacije su namijenjene za investicije u kulturi, zaštitne radove na nepokretnim spomenicima kulture, te obnovu i revitalizaciju kulturne baštine Ilok – Vukovar – Vučedol.

Naknade građanima i kućanstvima u iznosu 38.683.100,00 kn odnose se na mirovinsko i zdravstveno osiguranje samostalnih umjetnika, nagrade u kulturi i zaštiti prirode, obveze po darovnom ugovoru (prema gospođi Topić-Mimara), te naknade za štete koje su nanijele zaštićene životinje.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine su planirani u iznosu 33.956.766,00 kn, a ostvareni su u iznosu 32.752.635,00 kn. Odnose se na informatizaciju, opremanje i dodatna ulaganja na građevinskim objektima Ministarstva, ustanova kulture i zaštite prirode. Navedeni rashodi su manje ostvareni za 35.096.413,00 kn ili 51,7% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupno ostvareni prihodi za 2011. iznose 955.448.259,00 kn, a ukupni rashodi 956.513.642,00 kn, te manjak prihoda iznosi 1.065.383,00 kn. Odnosi se na manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2011., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 154.952.703,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2011.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2011.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	151.863.193,00	150.889.441,00	99,4
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	283.404,00	283.404,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	72.366.134,00	71.408.905,00	98,7
1.3.	Postrojenja i oprema	4.995.870,00	4.682.081,00	93,7
1.4.	Prijevozna sredstva	1.032.601,00	1.329.867,00	128,8
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	71.378.937,00	71.378.937,00	100,0
1.6.	Druga nefinancijska imovina	1.806.247,00	1.806.247,00	100,0
2.	Financijska imovina	4.863.507,00	4.063.262,00	83,5
2.1.	Novčana sredstva	139.066,00	180.138,00	129,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	3.865.651,00	3.328.569,00	86,1
2.3.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	858.790,00	554.555,00	64,6
	Ukupno imovina	156.726.700,00	154.952.703,00	98,9
3.	Obveze	5.806.806,00	6.071.946,00	104,6
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	5.230.827,00	6.062.674,00	115,9
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	1,00	9.272,00	-
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućih razdoblja	575.978,00	0,00	0,0
4.	Vlastiti izvori	150.919.894,00	148.880.757,00	98,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	156.726.700,00	154.952.703,00	98,9

Građevinski objekti u vrijednosti 71.408.905,00 kn se odnose na poslovne prostore u Zagrebu, Rijeci, Splitu, Zadru, Osijeku i Požegi.

Nefinancijska imovina u pripremi se odnosi na vrijednost zgrade za Hrvatski povijesni muzej u iznosu 71.378.937,00 kn. Na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske iz srpnja 2007., kupljena je zgrada (zaštićeni spomenik industrijske arhitekture) za Povijesni muzej Hrvatske, ukupne površine 8 068,1 m², za što je u skladu sa zaključenim ugovorom plaćeno ukupno 71.378.937,00 kn, u obrocima od 2008. do konca 2010. Prema rješenju Općinskog građanskog suda u Zagrebu iz rujna 2009., pravo vlasništva na spomenutu nekretninu je uknjiženo u korist Republike Hrvatske. U rujnu 2007. je izrađen program zahvata adaptacije i uređenja zgrade, s planiranim troškovima adaptacije u iznosu 82.110.030,00 kn, od čega je 2008. trebalo biti realizirano 33.090.000,00 kn, te 49.020.030,00 kn u 2009. Do konca 2010. za provedbu programa je od planiranih 82.110.030,00 kn, izvršeno ukupno 1.177.937,00 kn za usluge tehničkog savjetovanja u pripremi projektne dokumentacije za adaptaciju objekta i druge usluge. Zbog neriješenih imovinsko pravnih odnosa na dijelu parcele na kojem se nalazi spomenuti objekt, nije dobivena građevinska dozvola za izvođenje radova na rekonstrukciji objekta, te nije bilo moguće provesti postupke javne nabave za izvođenje radova na rekonstrukciji objekta. U 2010. i 2011. nije bilo promjena vezanih na adaptaciju zgrade.

Sadašnja vrijednost prijevoznih sredstava je koncem 2011. isnosila 1.329.867,00 kn, što je za 297.266,00 kn ili 28,8% više nego početkom godine kada je iskazana u iznosu 1.032.601,00 kn.

Nabavna vrijednost je koncem godine iskazana u iznosu 9.306.892,00 kn, ispravak vrijednosti je 7.977.025,00 kn, tako da je sadašnja vrijednost 1.329.867,00 kn. Početkom godine nabavna vrijednost prijevoznih sredstava u cestovnom prometu je bila iskazana u iznosu 8.007.968,00 kn, odnosno koncem godine je povećana za 1.298.924,00 kn.

Tijekom 2011. su u poslovnim knjigama naknadno evidentirana jedanaest automobila u vrijednosti 1.060.336,00 kn, te su nabavljena dva nova automobila iz zajma CEB-a u vrijednosti 497.000,00 kn, što ukupno iznosi 1.557.336,00 kn. Rashodovana su tri automobila u vrijednosti 251.336,00 kn i auto prikolica u vrijednosti 7.076,00 kn, odnosno ukupno je rashodovano 258.412,00 kn, tako da je nabavna vrijednost prijevoznih sredstava koncem 2011. povećana za 1.298.924,00 kn.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo iskazani u iznosu 3.328.569,00 kn se odnose na potraživanja od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za bolovanje zaposlenika iznad 42 dana u iznosu 3.305.094,00 kn (koja su refundirana za razdoblje do 30. rujna 2011.), te potraživanja od zaposlenika u iznosu 23.475,00 kn. U odnosu na 2010. smanjeni su za 13,9% radi manjih potraživanja za bolovanja.

Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda iskazani u 2010. u iznosu 858.790,00 kn, a u 2011. u iznosu 554.555,00 kn, se odnose na rashode budućih razdoblja, te su manji u odnosu na 2010. za 304.235,00 kn ili 35,4%. Odnose se na 13. razdoblje za kontinuirane rashode (koji se plaćaju u mjesečnim obrocima) u ukupnom iznosu 529.051,00 kn (mjesečni računi za usluge telefona i interneta u iznosu 346.932,00 kn, energiju u iznosu 142.974,00 kn, komunalne usluge u iznosu 24.345,00 kn te za zakupnine i najamnine 14.800,00 kn) i plaćene pretplate za literaturu i glasila za 2012. u iznosu 25.504,00 kn.

Kontinuirani rashodi su evidentirani u skladu s odredbama članka 51. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 114/10), te uputama Ministarstva financija.

Obveze za rashode poslovanja u iznosu 6.062.674,00 kn se odnose na obveze prema državnom proračunu za bolovanja zaposlenika iznad 42 dana u iznosu 3.105.204,00 kn, obveze prema dobavljačima za materijalne rashode u iznosu 1.488.688,00 kn, obveze za druge rashode u iznosu 1.452.170,00 kn, što se odnose na aktivnost – Književno izdavaštvo 1.381.370,00 kn (tekuće donacije u novcu, za časopise u iznosu 602.000,00 kn, akcije i manifestacije u iznosu 332.595,00 kn, otkup knjiga u iznosu 231.375,00 kn i potpore za izdavanje knjiga u iznosu 15.400,00 kn) i aktivnost – Informatizacija ustanova kulture u iznosu 70.800,00 kn (kapitalne donacije neprofitnim organizacijama), te obveze za financijske rashode (za zatezne kamate) u iznosu 16.612,00 kn.

Do vremena obavljanja revizije (ožujak 2012.) podmirene su obveze u iznosu 2.966.742,00 kn (dio obveza za rashode poslovanja u iznosu 2.957.470,00 kn i obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 9.272,00 kn), odnosno podmirene su sve obveze osim obveza za bolovanja u iznosu 3.105.204,00 kn.

Programi financirani u 2011.

Tijekom 2011. u Ministarstvu su financirani sljedeći programi: Zaštita kulturnih dobara, Kazališna i glazbeno scenska djelatnost, Muzejsko galerijska djelatnost, Ostale djelatnosti kulture, Arhivska djelatnost, Uređenje djelatnosti kulture, Zaštita prirode, Programi audio vizualne djelatnosti i medija te Knjižnična djelatnost.

II. REVIZIJA ZA 2011.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka, te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Ministarstva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. U fazi planiranja revizije primijenjeni su analitički postupci uz pomoć kojih je obavljena analiza značajnijih pokazatelja, te su istražene promjene i odstupanja od planiranih veličina. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektronskim medijima i tisku. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti i subjekt u cjelini. Provjerena je dokumentacija u vezi s obračunom plaća, ulaznim računima, popisom imovine i obveza, evidentiranjem prihoda, rashoda i dugotrajne imovine, izvršavanjem rashoda po programima, te postupcima javne nabave. Obavljeni su razgovori s ravnateljem uprave za financije, načelnikom odjela za računovodstvo, ravnateljima drugih uprava nadležnih za pojedine programe, te drugim zaposlenicima i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima (računovodstvene evidencije, popis imovine i obveza, o imovini u vlasništvu i unajmljenoj imovini, provođenju programa obuhvaćenih revizijom).

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2010.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Ministarstva za 2010., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Državni ured za reviziju je naložio i nadalje razvijati sustav financijskog upravljanja i kontrola, donijeti Izmjene i dopune Plana razvoja i uspostave sustava unutarnjih financijskih kontrola te provesti aktivnosti u skladu s planiranim rokovima. Predložio je u što kraćem roku popuniti radno mjesto voditelja Odjela unutarnje revizije. Predložio je poduzeti aktivnosti na uvođenju izravnog nadzora trošenja proračunskih sredstava kod korisnika niže razine kojima se sredstva planiraju i izvršavaju u okviru razdjela Ministarstva.

Državni ured za reviziju je naložio planiranje, izvršavanje, te evidentiranje rashoda koji se odnose na provedbu istog projekta, u okviru jednog programa i jedne aktivnosti na propisanim računima računskog plana i prema izvorima financiranja.

Naložio je u poslovnim knjigama evidentirati cjelokupnu imovinu, ažurirati podatke o poslovnim prostorima, te uskladiti podatke s Agencijom za upravljanje državnom imovinom. Naložio je obavljanje cjelovitog popisa imovine i obveza.

Naložio je evidentiranje poslovnih promjena vezanih uz kontinuirane rashode (rashodi za električnu energiju, vodu, telekomunikacijske usluge i drugo), u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također, struktura nefinancijske imovine u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nije bila istovjetna.

Državni ured za reviziju je naložio obračunavati i isplaćivati naknade za prekovremeni rad u skladu s odredbama Zakona o radu, (Narodne novine 149/09) najviše do 180 sati godišnje po zaposleniku.

Predložio je za parkiranje službenih vozila, osim na temelju ugovora o zakupu, koristiti i druge mogućnosti parkiranja (parkiranje u dvorištu, korištenje povlaštene parkirališne karte za pravne osobe).

Naložio je zatražiti od Hrvatskog audiovizualnog centra (dalje u tekstu: HAVC) analizu iskazanih obveza u iznosu 58.849.422,00 kn, s obzirom da dio obveza nije podmiren od 2003. Također, naložio je zatražiti povrat sredstava od korisnika koji nisu realizirali programe u ugovorenome roku. Nadalje je naložio zatražiti obrazloženje od HAVC-a o poduzetim aktivnostima za ostvarenje planiranih prihoda od drugih obveznika uplate sredstava za obavljanje audiovizualne djelatnosti koji su ostvareni u visini 19,3% planiranog iznosa. Predložio je zaključiti ugovor s HAVC-om o financiranju programa u narednim razdobljima na način da se sredstava doznačavaju na temelju dokumentacije iz koje je vidljivo da su obveze nastale, a ne doznačavati sredstva u jednakim mjesečnim iznosima do visine planirane u državnom proračunu i ugovoru. Upozoreno je da prema odredbama Zakona o Hrvatskoj izvještajnoj agenciji (Narodne novine 96/01), (dalje u tekstu: HINA), Republika Hrvatska solidarno i neograničeno odgovara za obveze HINE, nadzor nad zakonitošću rada i općih akata HINE obavlja Ministarstvo, a HINA je u posljednje dvije godine planirala i ostvarila gubitke u poslovanju.

Predložio je ubrzati aktivnosti na uređenju i adaptaciji zgrade Hrvatskog povijesnog muzeja, kako bi se spriječilo daljnje propadanje zgrade te kako bi se stavila u uporabu.

Revizijom za 2011. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, koji su u postupku izvršenja i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- Kontinuirani rashodi evidentirani su u skladu s odredbama članka 51. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, te uputama Ministarstva financija.
- Struktura nefinancijske imovine u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima je usklađena.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- Poduzimane su određene aktivnosti vezane uz popis i evidentiranje imovine te su tijekom 2011. u očevidniku imovine evidentirani poslovni prostori u Osijeku, Požegi i Sisku, za koje su naknadno usklađeni podaci s Agencijom za upravljanje državnom imovinom te su popisana sva službena vozila koja su i evidentirana u poslovnim knjigama. U poslovnim knjigama nije evidentiran poslovni prostor u Sisku. Popisom nije obuhvaćena imovina u pripremi, knjige i umjetnička djela.
- HAVC je dostavio analizu obveza iskazanih koncem 2011. i poduzeo aktivnosti za ostvarenje planiranih prihoda od drugih obveznika uplate sredstava za obavljanje audiovizualne djelatnosti te su prihodi od navedenih obveznika u 2011. znatno povećani. Na temelju analize iskazanih obveza HAVC-a koncem 2011., nije zatražen povrat sredstava od korisnika koji nisu realizirali programe u ugovorenom roku. Također, nije zaključen ugovor s HAVC-om o financiranju programa u narednim razdobljima na način da se sredstava doznačavaju na temelju dokumentacije iz koje je vidljivo da su obveze nastale, već se i dalje sredstva doznačavaju u jednakim mjesečnim iznosima do visine planirane u državnom proračunu i ugovoru.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- Izmjene i dopune Plana razvoja i uspostave sustava unutarnjih financijskih kontrola nisu donesene, nije popunjeno radno mjesto voditelja Odjela unutarnje revizije i nisu poduzete aktivnosti na uvođenju izravnog nadzora trošenja proračunskih sredstava kod korisnika niže razine kojima se sredstva planiraju i izvršavaju u okviru razdjela Ministarstva.
- U pojedinim slučajevima rashodi za jedan projekt evidentiraju se na različitim aktivnostima i proračunskim glavama, te nisu evidentirani prema izvorima financiranja, što otežava praćenje realizacije projekta i kontrolu namjenskog trošenja proračunskih sredstava.
- Naknade za prekovremeni rad pojedinim zaposlenicima obračunane su i isplaćene za više od 180 sati godišnje, što nije u skladu s odredbama Zakona o radu.
- Ministarstvo za parkiranje službenih vozila ne koristi povlaštene parkirališne karte za pravne osobe, već i nadalje za većinu vozila plaća rezervaciju parkirališnih mjesta ispred zgrade Ministarstva, na temelju ugovora o zakupu, a za manji broj vozila koristi parkirališni prostor u dvorištu.
- U 2011. nisu poduzimane aktivnosti vezane za uređenje i adaptaciju zgrade Hrvatskog povijesnog muzeja.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2011.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi po programima (uređivanje djelatnosti kulture, knjižnična djelatnost, programi audio vizualne djelatnosti i medija, ostale djelatnosti kulture, te zaštita kulturnih dobara), imovina i obveze, te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje, rashode, te postupke javne nabave.

1. Planiranje

- 1.1. Ministarstvo je sastavilo Strateški plan za razdoblje 2011. – 2013., te financijski plan za 2011. u skladu s uputama Ministarstva financija. Financijski plan sadrži prihode i rashode razvrstane prema proračunskim klasifikacijama (po programima, aktivnostima i računima iz računskog plana i izvorima financiranja), te obrazloženje financijskog plana. U obrazloženju financijskog plana su opisani programi, zakonska podloga na kojoj se temelje programi, ciljevi programa, te pokazatelji uspješnosti.

U pojedinim slučajevima rashodi za provedbu istog projekta su planirani i izvršavani u okviru različitih aktivnosti istog programa, te u okviru različitih glava Ministarstva, zbog čega je otežano praćenje planiranja i ostvarenja rashoda po aktivnostima i programima. Rashodi za provedbu projekta Istraživanje, obnova i revitalizacija kulturne baštine Ilok – Vukovar – Vučedol su planirani u okviru programa Zaštita kulturnih dobara u iznosu 54.720.000,00 kn. Ostvareni su u ukupnom iznosu 67.978.031,00 kn, od čega je na planiranoj aktivnosti evidentirano ukupno 54.720.000,00 kn, na drugoj aktivnosti Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture je evidentirano 12.849.699,00 kn, a na aktivnosti Programi Hrvatskog restauratorskog zavoda je evidentirano 408.332,00 kn. Na aktivnosti Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture, ukupno su planirani rashodi u iznosu 89.528.500,00 kn, a na Programu Hrvatskog restauratorskog zavoda u iznosu 26.800.000,00 kn, te nije vidljivo je li dio navedenih sredstava i u kojim iznosima planiran i za provođenje navedenog projekta (Istraživanje, obnova i revitalizacija kulturne baštine Ilok – Vukovar – Vučedol).

Prihode i rashode za istovrsne projekte treba planirati i izvršavati u okviru istog programa i iste aktivnosti.

Navedeno nije u skladu s odredbama članka 21. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08) kojima je propisano da se prihodi i primici, rashodi i izdaci financijskog plana iskazuju prema proračunskim klasifikacijama. Proračunske klasifikacije su okvir kojim se iskazuju i sustavno prate prihodi i primici te rashodi i izdaci po nositelju, cilju, namjeni, vrsti, lokaciji i izvoru financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže planiranje, izvršavanje, te evidentiranje rashoda koji se odnose na provedbu istog projekta u okviru jednog programa i jedne aktivnosti. Na navedeni način će se omogućiti jednostavnije praćenje realizacije projekta i kontrola namjenskog trošenja proračunskih i drugih sredstava.

- 1.2. *Ministarstvo prihvaća nalog revizije da se planiranje i izvršavanje rashoda za iste projekte iskazuje na jednoj aktivnosti.*
2. Računovodstveno poslovanje
- 2.1. Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvenom sustavu. Ustrojene su propisane poslovne knjige: glavna knjiga, dnevnik i pomoćne knjige.

Poslovanje Ministarstva podržano je s tri informatička sustava (Centrix, Teuta i MCS), koji međusobno nisu povezani niti kompatibilni.

U računovodstvenom informatičkom sustavu (MCS), evidentiraju se rashodi prema računima iz računskog plana. Informatički sustav Centrix je poslovni sustav Ministarstva, putem kojeg se vodi uredsko poslovanje, evidentiraju zaključeni ugovori, zahtjevi odobrenja sredstava iz državnog proračuna i slični podaci. U sustavu je centralizirana evidencija potpisanih ugovora i ugovorenih obveza. Međutim, evidencija nije cjelovita (nije evidentiran dio obveza prema ugovorima). Treći informatički sustav (Teute) je poslovni sustav razvijen za potrebe Uprave za zaštitu kulturne baštine i nije povezan s drugim informatičkim sustavima.

Financijski plan Ministarstva sadrži devet programa koji su sastoje od 58 aktivnosti. Ministarstvo je ustrojilo dvije glavne knjige. Jedna glavna knjiga se vodi za evidentiranje poslovnih događaja vezanih na jedan program, koji se odnosi na poslovanje Ministarstva u užem smislu. Druga glavna knjiga se odnosi na provođenje svih drugih programa Ministarstva (osam programa). Navedene glavne knjige se vode u računovodstvenom informatičkom sustavu (MCS), ali u dvije različite baze, tako da se za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja trebaju zbrajati podaci iz dvije glavne knjige. Prema odredbama članka 7. stavka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11), glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima.

Računovodstveni sustavi omogućuju praćenje troškova, odnosno prihoda, samo po aktivnostima, a ne omogućuju praćenje po programima i ustrojstvenim jedinicama. Ustrojstvene jedinice izrađuju izvješća o realizaciji financijskog plana, vezano na utrošena proračunska sredstva za realizaciju programa, projekata i aktivnosti, ostvarene prihode, ugovorene obveze i slično. Za potrebe izvješćivanja ručno se sastavljaju izvještaji, kombinirajući podatke iz raznih informatičkih programa i evidencija, za što se troši dodatno vrijeme.

Kod evidentiranja prihoda i rashoda u glavnu knjigu utvrđeni su propusti koji se odnose na evidentiranje rashoda u trenutku plaćanja, a ne prema načelu nastanka događaja. Rashodi za provedbu aktivnosti Konzervatorsko – arheološka istraživanja su ostvareni u iznosu 2.929.057,00 kn. U pojedinim slučajevima, rashodi nisu evidentirani prema računovodstvenom načelu nastanka događaja, već u trenutku plaćanja.

Tako su u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2011. iskazani rashodi za konzervatorsko - arheološka istraživanja u iznosu 1.874.085,00 kn koji se odnose na 2010.

Odredbom članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da se prihodi i rashodi iskazuju uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela, što znači da se rashodi priznaju na temelju nastanka događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje rashoda prema računovodstvenom načelu nastanka događaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Predlaže se u poslovnim knjigama uz oznaku aktivnosti navesti i oznaku programa u okviru kojeg se provodi aktivnost, što bi omogućilo brže i jednostavnije grupiranje podataka o izvršenim rashodima po programima, te praćenje realizacije. Predlaže se daljnji razvoj i povezivanje informacijskih sustava Ministarstva.

- Evidentiranje prihoda

Ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 955.448.259,00 kn. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima su prihodi iz državnog proračuna evidentirani u iznosu 955.171.637,00 kn, iako se dio, u ukupnom iznosu 147.428.145,00 kn, odnosi na prihode iz drugih izvora financiranja (prihode od spomeničke rente u iznosu 69.523.826,00 kn, pomoći iz proračuna Grada Zagreba i druge pomoći u iznosu 46.906.182,00 kn, prihode od igara na sreću u iznosu 21.343.893,00 kn, pomoći Europske unije u iznosu 6.217.898,00 kn, namjenskih prihoda za konzervatorsko arheološka istraživanja u iznosu 2.929.057,00 kn, te prihoda od inozemnih darovnica - UNESCO u iznosu 507.289,00 kn), koje je trebalo evidentirati na računima predviđenim za te namjene. Utvrđeni propust u evidentiranju navedenih prihoda ima za posljedicu netočno iskazane podatke o vrsti i iznosima prihoda u konsolidiranim financijskim izvještajima državnog proračuna, središnjeg proračuna, odnosno proračuna opće države. Odredbom članka 22. stavka 1. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11) je propisano da su Računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje prihoda na propisanim računima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Popis imovine

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima koncem 2011. je iskazana ukupna imovina u vrijednosti 154.952.703,00 kn, u okviru koje su građevinski objekti u vrijednosti 71.408.905,00 kn, nefinancijska imovina u pripremu u iznosu 71.378.937,00 kn, financijska imovina u iznosu 4.063.262,00 kn, postrojenja i oprema u iznosu 4.682.081,00 kn, knjige i umjetnička djela u iznosu 1.806.247,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu 1.329.867,00 kn, te druga imovina u iznosu 283.404,00 kn.

Građevinski objekti se odnose na poslovne prostore u vlasništvu Republike Hrvatske u Zagrebu, Rijeci, Splitu, Zadru, Osijeku, Požegi i Sisku. Podaci o navedenoj imovini dostavljeni su u prethodnom razdoblju u očevidnik imovine, a naknadno i Agenciji za upravljanje državnom imovinom, za upis u Registar državne imovine.

Popis imovine i obveza je obavljen i sastavljena su izvješća o popisu. Popis imovine i obveza nije cjelovit, jer popisom nije obuhvaćena imovina u pripremi u iznosu 71.378.937,00 kn, knjige u iznosu 1.210.053,00 i umjetnička djela u iznosu 596.194,00 kn.

Imovina u pripremi odnosi se na kupnju zgrade za Povijesni muzej Hrvatske, a knjige se nalaze u knjižnici Ministarstva i konzervatorskih odjela smještenih u pojedinim županijskim središtima. Također podaci uneseni u popisne liste ne sadrže novčane vrijednosti već samo količine.

Iz navedenoga je vidljivo da kod popisa imovine nije posvećena dužna pažnja pripremi dokumentacije za popis, obavljanju cjelovitog popisa, te usklađivanju knjigovodstvenog i stvarnog stanja utvrđenog popisom, što nije u skladu s odredbama članka 15. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Navedenim odredbama je propisano da se popis imovine i obveza mora sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na dan bilance, s time da se podaci o popisu unose pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva.

Ministarstvo na određenim lokacijama ima prostore u zakupu, za koje plaća zakupninu, a pojedini su prostori dani Ministarstvu na korištenje bez plaćanja zakupnine. U 2011. su ostvareni rashodi za zakup poslovnog prostora za Ministarstvo u užem smislu u iznosu 1.086.225,00 kn.

Prema pomoćnoj evidenciji (pregledu), Ministarstvo ima u zakupu prostor u raznim gradovima na 21 lokaciji, ukupne površine od 4 096,6 m², od kojih na 18 lokacija za rad konzervatorskih odjela, na dvije za Upravu za zaštitu prirode, te jedan za Upravu za inspekcijske poslove zaštite prirode.

Od ukupno 21 prostora u zakupu, jedanaest prostora je dobiveno na korištenje od više gradova bez naknade, a za deset se plaća naknada na temelju ugovora o korištenju zaključenih uglavnom ranijih godina (samo su dva ugovora iz 2011.) sa zakupodavcima.

Podaci o poslovnim prostorima u zakupu, odnosno na korištenju, nisu dostavljeni Agenciji za upravljanje državnom imovinom, a što je trebalo učiniti prema odredbama članka 25. Uredbe o Registru državne imovine (Narodne novine 55/11). Prema navedenim odredbama Uredbe, tijela državne uprave, zavodi i pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska, kao i drugi korisnici državnog proračuna, dužni su do 31. siječnja svake godine Agenciji dostaviti podatke, sa stanjem na 31. prosinca prethodne godine, o nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske koje koriste, o nekretninama u svome vlasništvu, kao i o svim drugim nekretninama koje koriste na temelju ugovora o zakupu, ugovora o najmu ili ugovora o korištenju. Sve podatke o promjenama u stjecanju i raspolaganju navedenim nekretninama navedene osobe dužne su dostaviti najkasnije u roku 30 dana od svake promjene.

U srpnju 2011. je stupila na snagu Uredba o raspolaganju nekretninama koje se daju na korištenje tijelima državne uprave ili drugim tijelima korisnicima državnog proračuna, te drugim osobama (Narodne novine 80/11), prema kojoj Agencija za upravljanje državnom imovinom, u skladu s odredbama članka 2. Uredbe, daje na korištenje nekretnine u državnom vlasništvu Republike Hrvatske tijelima državne uprave ili drugim tijelima korisnicima državnog proračuna na njihov obrazloženi zahtjev, a koje su im potrebne za obavljanje njihove djelatnosti, o čemu sklapa ugovor o korištenju.

Prema odredbama članka 4. navedene Uredbe, ukoliko nema na upravljanju nekretnine za ostvarivanje potreba navedenih korisnika, Agencija će sukladno Strategiji upravljanja državnom imovinom i Planu upravljanja državnom imovinom kupiti, unajmiti ili uzeti u zakup nekretnine u skladu s potrebama podnositelja zahtjeva.

Državni ured za reviziju nalaže postupanje u skladu s odredbama Uredbe o Registru državne imovine, te dostaviti Agenciji za upravljanje državnom imovinom podatke o svim navedenim poslovnim prostorima u zakupu. Također nalaže, vezano za nedostatak poslovnog prostora Ministarstva, obratiti se Agenciji, koja je prema odredbama Uredbe o raspolaganju nekretninama koje se daju na korištenje tijelima državne uprave ili drugim tijelima korisnicima državnog proračuna, te drugim osobama, ovlaštena odobriti odgovarajući prostor koji ima na raspolaganju korisnicima državnog proračuna, odnosno uzeti u zakup prostore za korisnike.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje cjelovitog popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 2.2. *Vezano uz računovodstveno poslovanje, Ministarstvo prihvaća nalog da se rashodi evidentiraju prema računovodstvenom načelu nastanka događaja. Također se prihvaća i nalog da se prihodi evidentiraju na propisanim računima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu u računskom planu.*

Ministarstvo prihvaća nalog vezan uz popis imovine te navodi da će obaviti cjelovit popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu.

3. Rashodi

- 3.1. Ukupni rashodi Ministarstva su planirani u iznosu 954.116.719,00 kn, a ostvareni u iznosu 956.513.642,00 kn.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi programa Uređenje djelatnosti kulture su ostvareni u iznosu 82.115.072,00 kn, od čega se na rashode za bruto plaće za 481 zaposlenika odnosi 45.918.241,00 kn, koji su u cijelosti evidentirani na računu plaća za redovan rad, iako se dio, u iznosu 807.613,00 kn, odnosi na rashode za plaće za prekovremeni rad, koje je trebalo evidentirati na računu predviđenom za tu namjenu.

Odredbom članka 22. stavka 1. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da su Računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Tijekom 2011. zaposlenicima Ministarstva u užem smislu su isplaćivane plaće za prekovremeni rad uz suglasnost tajnika Ministarstva, na temelju sastavljenog obračuna koji je potpisao čelnik pojedine uprave. Prekovremeni rad se planira unaprijed početkom mjeseca na način da ravnatelj pojedine uprave dostavlja zahtjev tajniku Ministarstva s popisom zaposlenika za koje je planiran rad izvan uredovnog radnog vremena. Tijekom godine su isplaćene plaće za 14 239 prekovremenih sati rada za 96 zaposlenika u bruto iznosu 807.613,00 kn.

Od navedenog iznosa, za 26 zaposlenika su isplaćene plaće za prekovremene sate rada za više od 180 sati godišnje, što iznosi 581.404,00 kn bruto i čini 72,0% od ukupno obračunanih i isplaćenih plaća za prekovremeni rad.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 45. stavka 2. Zakona o radu kojom je propisano da prekovremeni rad pojedinog zaposlenika ne smije trajati duže od 32 sata mjesečno niti duže od 180 sati godišnje. Plaće za prekovremene sate rada su obračunane i isplaćene za prekovremeni rad ostvaren radnim danima te neradnim danima (subotom, nedjeljom, te praznikom).

Obračun i isplata plaća za prekovremene sate rada obavljala se na temelju mjesečnih evidencija u kojima su iskazani ukupni prekovremeni sati rada ostvareni radnim danom te neradnim danima. U pojedinim slučajevima prekovremeni sati su obračunani i isplaćeni na temelju evidencija u kojima nisu opisani poslovi koje su zaposlenici obavljali u prekovremenom radnom vremenu.

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati i isplaćivati prekovremene sate u skladu s odredbama Zakona o radu. Nalaže se evidentiranje poslovnih događaja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Rashodi i evidencija za gorivo za službene automobile

Rashodi za energiju u okviru programa Uređenje djelatnosti kulture, aktivnosti Administracija i upravljanje su ostvareni u iznosu 2.141.132,00 kn, od čega se na nabavu goriva za službene automobile odnosi 902.799,00 kn, što je za 30,1% više u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 630.723,00 kn.

U 2011. Ministarstvo i konzervatorski odjeli su koristili 73 službena vozila. Nabava goriva je obavljena na temelju okvirnog sporazuma kojeg je zaključio Ured za središnju javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske, te godišnjeg ugovora zaključenog u travnju 2011. između Ministarstva i dobavljača. Od travnja 2011. nabava goriva se obavlja putem kartica kojom se plaća gorivo na prodajnim mjestima dobavljača.

Za korištenje službenih vozila Ministarstvo izdaje putni radni list koji u većini slučajeva ne sadrži osnovne podatke o korištenju vozila (broj prijeđenih kilometara, te utrošak goriva). Ministarstvo nema ustrojenu evidenciju korištenja službenih vozila te se ne može provjeriti prosječna potrošnja goriva i prijeđenih kilometara po pojedinom vozilu na razini mjeseca ili poslovne godine.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju o korištenju službenih vozila, te pratiti potrošnju goriva i prijeđenih kilometara za svako pojedino službeno vozilo.

- Rashodi za zakupnine i najamnine

Rashodi za zakupnine i najamnine, u okviru programa Uređenje djelatnosti kulture, aktivnosti Administracija i upravljanje, ostvareni su u iznosu 1.576.680,00 kn, od čega se na zakup (rezervaciju) osam parkirališnih mjesta odnosi 352.000,00 kn.

Od lipnja 2003. Ministarstvo plaća zakup (rezervaciju) za osam parkirališnih mjesta u sjedištu Ministarstva. Na spomenutoj lokaciji u 2011. Ministarstvo je koristilo 14 službenih vozila. Rashodi za zakup parkirališnih mjesta su ostvareni na temelju ugovora zaključenih s Gradskim uredom za prostorno uređenje, graditeljstvo, stambene i komunalne poslove Grada Zagreba u iznosu 4.000,00 kn mjesečno za jedno rezervirano parkirališno mjesto.

Visina zakupnine je određena na temelju odredbi Zaključka o visini i načinu plaćanja naknade za uporabu rezerviranih parkirališnih mjesta (Službeni glasnik Grada Zagreba 7/08). Za osam rezerviranih parkirališnih mjesta Ministarstvo mjesečno plaća 32.000,00 kn, odnosno 384.000,00 kn godišnje.

Ministarstvo može parkirati određeni broj službenih vozila u dvorištu poslovne zgrade (najmanje osam vozila) bez naknade, a utvrđeno je da navedeni prostor (u dvorištu i za koji se plaća zakupnina) u većini slučajeva koriste zaposlenici Ministarstva za parkiranje svojih vozila. Osim toga, za službena vozila Ministarstvo može koristiti mjesečnu povlaštenu parkirališnu kartu za pravne osobe čija je cijena za prvu zonu u 2011. iznosila 600,00 kn mjesečno (prema odredbama Pravilnika o korištenju javnih parkirališta, Službeni glasnik Grada Zagreba 1/10 i 9/11).

Uz pretpostavku da je Ministarstvo u 2011. koristilo povlaštenu parkirališnu kartu za pravne osobe, umjesto rezervacije parkirališnih mjesta, rashod za zakup parkirališnih mjesta bi za 2011. iznosio 57.600,00 kn umjesto 384.000,00 kn, što je ušteda u iznosu od 326.400,00 kn.

Da je osam službenih vozila parkiralo u dvorištu, a za parkiranje drugih šest vozila koristilo povlaštenu parkirališnu kartu za pravne osobe, ušteda u 2011. bi iznosila 340.800,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže racionalno korištenje proračunskih sredstava, te iskoristiti mogućnosti besplatnog parkiranja službenih vozila u dvorištu zgrade, a nakon toga utvrditi je li za sva preostala službena vozila potrebno plaćati rezervaciju parkirnih mjesta ili se za dio njih može koristiti mjesečna povlaštena parkirališna karta za pravne osobe.

- Rashodi za književne manifestacije

U okviru programa Knjižnična djelatnost, rashodi za aktivnost Književno izdavaštvo, su ostvareni u iznosu 30.039.337,00 kn, od čega se na književne manifestacije odnosi 3.541.195,00 kn. U 2011. značajnija financijska potpora u iznosu 955.000,00 kn je odobrena Hrvatskoj gospodarskoj komori (dalje u tekstu: Komora) za sudjelovanje na šest sajмова knjiga u zemlji i inozemstvu. Za sufinanciranje programa književnih manifestacija s Komorom je zaključeno šest ugovora o korištenju sredstava. Ugovoreno je plaćanje financijske potpore 80,0% u roku od 30 dana od potpisivanja ugovora, te 20,0% nakon podnošenja potpunog financijskog izvješća o utrošku ukupnih sredstava. Korisnik je obvezan dostaviti programski materijal te financijsko izvješće, najkasnije mjesec dana po završetku programa. Ukoliko korisnik nenamjenski koristi sredstva, ne izvrši program ili ne podnese odgovarajuće izvješće, dužan je vratiti primljena sredstva uz obračunane zatezne kamate.

U 2011. je na temelju navedenih ugovora Komori doznačeno 764.000,00 kn te u 2012. nakon podnošenja financijskih izvještaja 191.000,00 kn.

Prema dostavljenoj dokumentaciji, Komora je najvećim dijelom iz sredstava financijske potpore podmirivala troškove službenih putovanja (dnevnice, troškove prijevoza, te druge materijalne troškove održavanja sajmovi) osoba koje su sudjelovale na sajmovima (nakladnici, književnici i drugi).

Komora je dostavila dokaze o namjenskom trošenju sredstava koji nisu potpuni i vjerodostojni. Uz obračune troškova sa službenih putovanja u zemlji i inozemstvu nisu priloženi računi, obračuni, specifikacije, ne navodi se izvješće sa službenog putovanja, a priložene su uplatnice i isplatinice koje nije potpisao primatelj, odnosno uplatitelj novčanih sredstava, zbog čega se ne može utvrditi jesu li službena putovanja doista i realizirana.

U skladu s odredbama ugovora, od Komore je trebalo tražiti dopunu dokumentacije ili povrat doznačenih sredstava s kamatama.

Državni ured za reviziju nalaže plaćanje financijske potpore u skladu s odredbama ugovora, odnosno 20,0% preostalih sredstava potpore doznačiti korisniku nakon podnošenja potpunog financijskog izvještaja o utrošku ukupnih sredstava i izvršenju programa. Ukoliko se utvrdi da korisnik nije namjenski koristio sredstva, nije izvršio program ili nije podnio odgovarajući izvještaj, treba tražiti povrat sredstva uz obračunane zatezne kamate.

- Rashodi za zaštitne radove na nepokretnim spomenicima kulture

U okviru ostvarenih rashoda programa Zaštita kulturnih dobara u 2011. u iznosu 236.738.702,00 kn, na rashode za provedbu aktivnosti Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture se odnosi 88.942.682,00 kn.

Na javni poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za zaštitne radove na nepokretnim spomenicima kulture za 2011. je pristiglo 1 286 prijava za radove u iznosu 568.161.741,83 kn. Doneseni su kriteriji za odabir programa, a nakon vrednovanja, na prijedlog Hrvatskog vijeća za kulturna dobra je odobreno ukupno 539 programa za sakralne spomenike, profane spomenike, te arheološke lokalitete u vrijednosti 93.267.400,00 kn. S korisnicima sredstava čiji su programi odobreni, zaključeni su ugovori u kojima je navedeno da se odabir izvoditelja radova mora provesti sukladno Zakonu o javnoj nabavi (Narodne novine 110/07 i 125/08).

Utvrđeno je da korisnici sredstava, čiji su osnivači tijela državne uprave, lokalne i područne (regionalne) samouprave provode postupke nabave prema odredbama Zakona o javnoj nabavi. Međutim, vjerske zajednice (župni uredi, biskupije, eparhije i druge), u najvećem broju slučajeva ne provode javnu nabavu. Izuzetak su radovi na sakralnim kulturnim dobrima za koja su odobrena veća sredstva za radove (preko 1.000.000,00 kn).

Ministarstvo je pisanim putem upozoravalo vjerske zajednice na potrebu provođenja javne nabave, ali budući da su vjerske zajednice udruge, Zakon o javnoj nabavi ih ne obvezuje na provođenje javne nabave. Vjerske zajednice primjenjuju odredbe Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, vezano za proceduru i kriterije provođenja zaštitnih radova, kao što je izbor licenciranih izvoditelja, prethodnu suglasnost nadležnog tijela za izvođenje radova, konzervatorski nadzor i drugo. Prema obrazloženju Ministarstva, problem kod provođenja ugovora zaključenih s vjerskim zajednicama nastaje zbog toga što većina vjerskih zajednica nije stručno osposobljena i ekipirana za provođenje javne nabave, kao ni za stručni nadzor kod izvođenja radova, kontrolu financijskih dokumenata i kvalitetnu izradu završnog izvještaja.

Rješenje vide u tome da Biskupije angažiraju ovlaštene institucije, koje bi za sva kulturna dobra na području nadležnosti Biskupije provele postupak javne nabave i stručni nadzor u ime korisnika sredstava, te po završetku radova dostavili cjelokupno izvješće o provedenim radovima sa svim financijskim dokumentima (što pojedine Biskupije već provode na svom području za radove veće vrijednosti).

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje aktivnosti radi postupanja korisnika sredstava u skladu s ugovorom.

- Rashodi za program audiovizualne djelatnosti i medija

Za program Audiovizualne djelatnosti i medija su planirani rashodi u iznosu 72.993.931,00 kn, a ostvareni su u iznosu 72.688.429,00 kn, što je za 305.502,00 kn ili 0,4% manje od planiranih. Značajniji rashodi su ostvareni za HAVC u iznosu 36.408.709,00 kn, HINA-u u iznosu 21.679.720,00 kn, Međunarodni program Hrvatskog radija Glas Hrvatske u iznosu 10.000.000,00 kn, te satelitski program za Sjevernu Ameriku u iznosu 3.300.000,00 kn.

Rashodi za HAVC

HAVC je javna ustanova koju je 2008. osnovala Vlada Republike Hrvatske u svrhu poticanja audiovizualnog stvaralaštva. Prema odredbama Zakona o audiovizualnoj djelatnosti (Narodne novine 76/07 i 90/11), HAVC je od siječnja 2008. preuzeo poslove i zadatke koje je u području audiovizualnih djelatnosti obavljalo Ministarstvo. Sredstva za rad HAVC-a se osiguravaju u državnom proračunu u okviru razdjela Ministarstva, te iz drugih izvora u skladu s odredbama Zakona o audiovizualnoj djelatnosti. Nadzor nad financijskim poslovanjem HAVC-a obavlja Ministarstvo.

Za financiranje redovne djelatnosti, te Nacionalnog programa audiovizualnih djelatnosti, Ministarstvo je zaključilo za 2011. dva ugovora s HAVC-om. Prema odredbama ugovora, Ministarstvo je obvezno isplaćivati sredstva u mjesečnim akontacijama, ovisno o ostvarenju sredstava iz državnog proračuna.

HAVC je obvezan trošiti namjenski sredstva i Ministarstvu dostaviti izvješće o trošenju proračunskih sredstava za redovnu djelatnost, te najmanje jednom godišnje o provedbi Nacionalnog programa audiovizualnih djelatnosti.

HAVC je Ministarstvu dostavio izvješće o izvršenju programa i financijskog plana za 2011., godišnje financijske izvještaje, te analizu iskazanih obveza. Pojedini podaci iskazani u navedenim izvještajima i analizi nisu usklađeni.

Prema dostavljenom Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, HAVC je za 2011. ostvario ukupne prihode u iznosu 60.680.643,00 kn, ukupne rashode u iznosu 62.675.622,00 kn, te manjak prihoda u iznosu 1.994.979,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz 2010. iskazan je u iznosu 1.994.978,00 kn, odnosno ukupni manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 3.989.957,00 kn. U istom izvještaju u koloni za 2010. iskazan je višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu 13.892.426,00 kn, koji nije prenesen u 2011.

Nadalje, u Bilanci su koncem 2011. iskazane ukupne obveze u iznosu 60.156.393,00 kn, a u spomenutoj analizi u iznosu 62.398.417,00 kn. U analizi su navedeni pregledi obveza po godinama i projektima, koji nisu međusobno usklađeni, niti odgovaraju ukupno iskazanim obvezama.

Za podmirenje iskazanih obveza, u državnom proračunu, u okviru Ministarstva, nisu planirana sredstva u narednom trogodišnjem razdoblju.

Državni ured za reviziju nalaže od HAVC-a tražiti obrazloženja za utvrđena odstupanja u podacima iskazanim u financijskim izvještajima i dostavljenoj analizi obveza, te poduzetim mjerama za povrat sredstava od korisnika kojima su sredstva doznačena, a nisu realizirali programe u ugovorenome roku.

Predlaže se zaključiti ugovor s HAVC–om o financiranju programa u narednim razdobljima na način da se sredstava doznačavaju na temelju dokumentacije iz koje je vidljivo da su obveze nastale, a ne doznačavati sredstva u jednakim mjesečnim iznosima do visine planirane u državnom proračunu i ugovoru.

Rashodi za HINU

HINA je javna neprofitna ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska. Prema odredbama Zakona o Hrvatskoj izvještajnoj agenciji (Narodne novine 96/01), tijela su Upravno vijeće koje imenuje i razrješava Hrvatski sabor, te ravnatelj kojeg imenuje i razrješava Upravno vijeće.

Prema odredbama članka 25. Zakona o Hrvatskoj izvještajnoj agenciji, prihode ostvaruje na temelju ugovora s osnivačem, drugim korisnicima usluga, donacija, te na temelju drugih poslova u okviru svoje djelatnosti.

Ministarstvo i HINA su potpisali u 2003. sporazum prema kojem se zaključuju godišnji ugovori o skupnoj pretplati na informativne servise za potrebe informiranja državnih tijela i drugih korisnika državnog proračuna. Prema odredbama sporazuma, Ministarstvo sastavlja popis izravnih korisnika usluga, te izmjene u popisu korisnika.

Sporazumom je predviđeno da osnivač na temelju godišnjih ugovora sudjeluje u ukupnim prihodima HINE za programsku djelatnost s iznosom koji neće biti manji od iznosa predviđenog u državnom proračunu za 2003., a prihodi od prodaje usluga neće biti manji od 46,0% njezinih ukupnih prihoda u 2002. s ciljem da dostignu do kraja 2006. ukupno 50,0%. Za provođenje sporazuma predviđeno je osnivanje financijskog povjerenstva od četiri člana, od kojih po jednog člana imenuje ministar kulture i ministar financija, a dva člana imenuje Upravno vijeće HINE. Za 2011. ugovoreno je financiranje u iznosu 21.679.720,00 kn koliko je i doznačeno.

Ministarstvu je dostavljeno Izvješće o radu Upravnog vijeća HINE od 1. svibnja 2011. do 31. prosinca 2011., kao nadopuna izvješća za razdoblje od svibnja 2010. do travnja 2011. koje je upućeno Hrvatskom saboru. Prema izvješću, HINA je u srpnju 2011. uputila Ministarstvu Program rada i financijski okvir za 2012. Kao ni prethodne godine, Ministarstvo nije sazvalo sastanak financijskog povjerenstva, koje je trebalo pripremiti prijedlog godišnjeg ugovora, a cijena korištenja informativnih usluga je određena državnim proračunom.

Uz Izvješće su dani financijski izvještaji za 2011. koje je usvojilo Upravno vijeće HINE. Prema podacima iz izvješća, HINA je za 2011. ostvarila ukupne prihode u iznosu 28.687.375,00 kn, ukupne rashode u iznosu 30.018.442,00 kn, te je iskazala gubitak tekuće godine u iznosu 1.331.067,00 kn. U 2009. je iskazala gubitak u iznosu 2.892.602,00 kn, a u 2010. u iznosu 3.987.611,00 kn.

Gubici su pokriveni iz kapitala i rezervi. Ukupni kapital i rezerve koncem 2011. su iskazani u iznosu 3.761.556,00 kn, a obveze u iznosu 4.119.548,00 kn.

Odredbama članka 28. Zakona o Hrvatskoj izvještajnoj agenciji određeno je da HINA odgovara za obveze cijelom imovinom. Republika Hrvatska solidarno i neograničeno odgovara za obveze HINE.

S obzirom da je HINA u posljednje tri godine ostvarila gubitak u poslovanju u ukupnom iznosu od 8.211.280,00 kn, Državni ured za reviziju predlaže poduzeti aktivnosti u dogovoru s HINOM na smanjenju daljnjeg stvaranja obveza iznad visine ostvarenih prihoda s ciljem daljnjeg smanjenja gubitaka u poslovanju.

- Nadzor nad korištenjem proračunskih sredstava

U okviru razdjela Ministarstva planiraju se i doznačavaju proračunska sredstva za 68 korisnika niže razine i to za 48 ustanova iz kulture kojima je osnivač Republika Hrvatska (19 arhiva, 21 muzej i galerija, osam drugih ustanova), 19 nacionalnih parkova i parkova prirode, te za Državni zavod za zaštitu prirode. Osim navedenoga, planiraju se i doznačavaju sredstva za plaće 49 zaposlenika u 30 knjižnica. U okviru razdjela Ministarstva za navedene ustanove u 2011. su planirana i doznačena sredstva za plaće 2 004 zaposlenika, za materijalne troškove, nabavu nefinancijske imovine, te programsku djelatnost.

Od ukupno ostvarenih rashoda u iznosu 956.513.642,00 kn, na rashode korisnika niže razine odnosi 874.398.569,00 kn ili 91,4% ukupnih rashoda. Zaposlenici u ustrojstvenim jedinicama Ministarstva koji su zaduženi za pojedina područja, obavljaju kontrolu trošenja proračunskih sredstava kod navedenih korisnika na temelju izvještaja o utrošenim sredstvima i realizaciji programa i projekata, te druge tražene i dostavljene dokumentacije (računi, platne liste, obračunske i okončane situacije). Nakon kontrole traže dopunu dokumentacije, te obustavljaju daljnju isplatu sredstava korisnicima koji nisu dostavili tražene izvještaje. Izravan nadzor trošenja sredstava kod proračunskih korisnika razdjela Ministarstva nije proveden. Nema pisanih procedura za postupak provođenja naknadnih kontrola, o načinu suradnje i aktivnostima koje se očekuju od proračunskih korisnika, vezano uz izradu i realizaciju strateških i financijskih planova, odnosno proračuna, nabavu i ugovaranje, trošenje sredstava, naknadne kontrole. Ministarstvo nema saznanja o tome u kolikoj mjeri proračunski korisnici imaju uređene kontrolne aktivnosti u svojim poslovnim procesima. Nije utvrđen postupak provođenja naknadnih kontrola namjenske potrošnje isplaćenih proračunskih sredstava koje trebaju provoditi ustrojstvene jedinice Ministarstva.

Državni ured za reviziju predlaže poduzeti aktivnosti na uvođenju izravnog nadzora trošenja proračunskih sredstava kod korisnika kojima se sredstva planiraju i izvršavaju u okviru razdjela Ministarstva, kako bi se lakše upravljalo rizicima koji proizlaze iz broja subjekata i visine sredstava, planiranih i doznačenih proračunskim korisnicima u okviru razdjela Ministarstva.

- 3.2. *Vezano za rashode za zaposlene, Ministarstvo prihvaća nalog i navodi da će prekovremene sate obračunavati u skladu sa Zakonom o radu. Također je prihvatilo nalog vezan uz rashode i evidenciju za gorivo za službene automobile, te izjavilo da će ustrojiti evidenciju o korištenju službenih automobila.*

Ministarstvo je prihvatilo nalog vezan uz rješavanje pitanja parkirališnih mjesta. Izjavilo je da će tijekom 2012. obaviti reviziju ugovora s Gradom Zagrebom o zakupu parkirališnih mjesta i naći odgovarajuće rješenje o racionalnijem korištenju proračunskih sredstava za ove namjene. Također je prihvatilo nalog vezan uz književne manifestacije i navelo da će od Komore zatražiti dopunu izvješća o izvršenim programima u skladu sa zaključenim ugovorom i mišljenjem revizije.

U dijelu koji se odnosi na rashode na nepokretnim spomenicima kulture, Ministarstvo je izjavilo da ono ne izvršava radove na spomenicima kulture te ne može odgovarati na primjenu Zakona o javnoj nabavi. Prihvatilo je nalaz i navodi da će poduzeti aktivnosti da korisnici proračunskih sredstava koriste sredstva u skladu s ugovorom.

Vezano uz nalog i mišljenje koji se odnose na poslovanje HAVC-a, Ministarstvo skreće pozornost da je HAVC samostalni pravni subjekt i kao takav odgovara za svoje poslovanje. Prema svojim ovlastima, Ministarstvo je poduzelo odgovarajuće mjere oko utvrđivanja stvarnih obveza HAVC-a. Navodi da je pri izradi Državnog proračuna za razdoblje od 2012. do 2014. vodilo računa o programima HAVC-a te su u proračunu za 2012. planirana sredstva u iznosu 34.000.000,00 kn, za 2013. u iznosu 34.000.000,00 kn i za 2014. u iznosu 34.000.000,00 kn.

Ministarstvo je prihvatilo nalog vezan uz nadzor nad korištenjem proračunskih sredstava i navelo da će u skladu s kadrovskom mogućnostima poduzimati aktivnosti izravne kontrole korištenja proračunskih sredstava kod pojedinih proračunskih korisnika.

4. Postupci javne nabave

- 4.1. Sastavljen je plan nabave, evidencije o zaključenim ugovorima, te Izvješće o javnoj nabavi. U planu nabave za 2011. su planirana sredstva za javnu nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti 9.659.320,00 kn.

Plan nabave Ministarstva, u skladu s odredbama članka 13. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 110/07 i 125/08), sadrži podatke o nazivima pojedinih predmeta nabave, procijenjenoj vrijednosti nabave, planiranim sredstvima i oznaci pozicije financijskog plana, odnosno proračunana na kojoj su sredstva planirana.

Plan nabave je donesen 10. siječnja 2011., s primjenom od 1. siječnja 2011., a u tijeku godine nije mijenjan niti dopunjavan, iako je u tijeku godine bilo preraspodjela sredstava Državnog proračuna i financijskog plana Ministarstva, koje se odnose na nabavu.

Podaci u Izvješću o javnoj nabavi za 2011., koje je dostavljeno Upravi za sustav javne nabave, nisu usklađeni s podacima navedenim u evidenciji o zaključenim ugovorima. Tako je prema Izvješću o javnoj nabavi, zaključeno jedanaest ugovora o javnoj nabavi, a u evidenciji je navedeno šest zaključenih ugovora.

Prema Izvješću je zaključeno osam godišnjih ugovora na temelju okvirnih sporazuma, a prema evidenciji je zaključeno sedam takvih ugovora. Ministarstvo ima centraliziranu evidenciju potpisanih ugovora i ugovoreni obveza, koja je podržana informatičkim sustavom (Centrix).

U planu nabave i evidenciji o zaključenim ugovorima nisu predviđene ni evidentirane pojedine realizirane nabave za koje je postupke javne nabave provodio Ured za središnju javnu nabavu.

Prema izvješću o javnoj nabavi Ministarstva, koje je u ožujku 2012. dostavljeno Upravi za sustav javne nabave, u 2011. je zaključeno jedanaest ugovora o javnoj nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti 5.064.946,00 kn. Proveden je jedan otvoreni postupak javne nabave te je zaključen ugovor o nabavi u iznosu 1.567.284,00 kn, tri pregovaračka postupka javne nabave bez prethodne objave nakon kojih su zaključeni ugovori o nabavi u iznosu 716.843,00 kn, te je zaključeno sedam ugovora o nabavi usluga iz Dodatka II B u iznosu 2.780.819,00 kn. Nabava roba, radova i usluga čija je procijenjena vrijednost manja od 70.000,00 kn iznosi 808.056,00 kn, te ukupna vrijednost nabave iznosi 5.873.002,00 kn. U 2011. je zaključeno osam godišnjih ugovora u iznosu 5.392.907,00 kn na temelju okvirnih sporazuma zaključenih u 2008., 2009. i 2011.

Revizijom obuhvaćeni postupci javne nabave su provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, osim nabave tri server uređaja u iznosu 296.466,00 kn, te usluga održavanja informacijskog sustava Centrix u iznosu 336.000,00 kn. Ugovori s odabranim ponuditeljima su zaključeni u skladu s uvjetima iz ponuda.

Za nabavu tri server uređaja, te usluga održavanja informacijskog sustava Centrix provedeni su pregovarački postupci javne nabave bez prethodne objave.

Za nabavu tri server uređaja u Elektroničkom oglasniku javne nabave nije objavljena obavijest o početku postupka javne nabave, te obavijest o zaključenom ugovoru. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 31. stavka 1. točke 6. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da je naručitelj obavezan objaviti obavijest o početku postupka javne nabave u slučajevima pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave i zaključenja ugovora o javnim uslugama iz Dodatka II B, te izuzeća od primjene Zakona, te odredbom članka 37. stavka 1. navedenog Zakona, kojom je propisano da je javni naručitelj obavezan objaviti obavijest o svakom zaključenom ugovoru o javnim radovima, ugovoru o javnoj nabavi robe ili ugovoru o javnim uslugama u Elektroničkom oglasniku javne nabave u Narodnim novinama.

Nakon zaključenja ugovora o nabavi server uređaja te usluga održavanja informacijskog sustava Centrix, Ministarstvo nije sastavilo izvješća o zaključenim ugovorima s obrazloženjima razloga primjene i uvjeta koji opravdavaju odabir pregovaračkih postupaka javne nabave, što nije u skladu s odredbom članka 91. stavka 1. točke 6. Zakona o javnoj nabavi. Spomenutom odredbom je propisano da je javni naručitelj obavezan sastaviti izvješće o svakom zaključenom ugovoru, a koje obuhvaća obrazloženje razloga primjene i uvjeta koji opravdavaju odabir pregovaračkog postupka.

Državni ured za reviziju nalaže primjenu odredbi Zakona o javnoj nabavi.

- 4.2. *Ministarstvo je prihvatilo ovu točku nalaza i izjavilo da će primjenjivati odredbe Zakona o javnoj nabavi.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Ministarstva za 2011. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2010., su dani određeni nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno. Odnose se na razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola, evidentiranje rashoda u skladu s propisima, postupanje u skladu s odredbama Zakona o radu, te poduzimanje aktivnosti za racionalnije korištenje sredstava.
 - Rashodi za konzervatorsko – arheološka istraživanja u ukupnom iznosu 1.874.085,00 kn koji se odnose na 2010., iskazani su u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2011., odnosno nisu iskazani na temelju računovodstvenog načela nastanka događaja i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose. U pojedinim slučajevima rashodi za provedbu istog projekta su planirani i izvršavani u okviru različitih aktivnosti i različitih glava Ministarstva.
Pojedini prihodi u ukupnom iznosu 147.428.145,00 kn (od spomeničke rente, pomoći Europske unije, iz proračuna grada i druge pomoći, od igara na sreću, namjenski prihodi od konzervatorsko arheoloških istraživanja, te od inozemnih darovnica) nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana, što ima za posljedicu netočno iskazane podatke u konsolidiranim financijskim izvještajima državnog proračuna, središnjeg proračuna, odnosno opće države.
Podaci o poslovnim prostorima u zakupu odnosno na korištenju nisu dostavljeni Agenciji za upravljanje državnom imovinom, a što je trebalo učiniti prema odredbama članka 25. Uredbe o Registru državne imovine. (točka 2. Nalaza)
 - Rashodi za plaće za prekovremeni rad 96 zaposlenika su izvršeni u iznosu 807.613,00 kn bruto. Od navedenog iznosa, za 26 zaposlenika je isplaćena plaća za prekovremene sate rada za više od 180 sati na godišnjoj razini u iznosu 581.404,00 kn bruto, što nije u skladu s odredbama članka 45. stavak 2. Zakona o radu. U pojedinim slučajevima prekovremeni sati su obračunani i isplaćeni na temelju evidencija u kojima nisu opisani poslovi koje su zaposlenici obavljali u prekovremenom radnom vremenu.

Ministarstvo plaća zakup (rezervaciju) za osam parkirališnih mjesta, za što su utrošena značajna sredstva, umjesto da su korištene druge mogućnosti parkiranja, uz manje troškove ili besplatno (u dvorištu zgrade).

Rashodi za energiju u okviru programa Uređenje djelatnosti kulture, aktivnosti Administracija i upravljanje, su ostvareni u iznosu 2.141.132,00 kn, od čega se na nabavu goriva za službene automobile odnosi 902.799,00 kn, što je za 30,1% više u odnosu na prethodnu godinu. Za korištenje službenih vozila Ministarstvo izdaje putni radni list koji u većini slučajeva ne sadrži osnovne podatke o korištenju vozila (broj prijeđenih kilometara, te utrošak goriva). Ministarstvo nema ustrojenu evidenciju korištenja službenih vozila, te se ne može provjeriti prosječna potrošnja goriva i prijeđenih kilometara po pojedinom vozilu na razini mjeseca ili poslovne godine.

U okviru programa Knjižnična djelatnost, značajnija financijska potpora u iznosu 955.000,00 kn je odobrena Komori za sudjelovanje na šest sajмова knjiga u zemlji i inozemstvu. Komora je dostavila dokaze o namjenskom trošenju doznačenih sredstava, koji nisu potpuni i vjerodostojni (nisu priloženi računi, obračuni, specifikacije), a doznačena su joj sva sredstva, umjesto da je, prema odredbama ugovora, tražena dopuna dokumentacije ili povrat doznačenih sredstava s kamatama. (točka 3. Nalaza)

- Za nabavu tri server uređaja, te usluga održavanja informacijskog sustava Centrix provedeni su pregovarački postupci javne nabave bez prethodne objave.

Nakon zaključenja ugovora s odabranim ponuditeljima, Ministarstvo nije sastavilo izvješća o zaključenim ugovorima s obrazloženjima razloga primjene i uvjeta koji opravdavaju odabir pregovaračkih postupaka javne nabave, što nije u skladu s odredbom članka 91. stavka 1. točke 6. Zakona o javnoj nabavi. Za nabavu server uređaja u Elektroničkom oglasniku javne nabave nije objavljena obavijest o početku postupka javne nabave, te obavijest o zaključenom ugovoru, što nije u skladu s odredbom članka 31. stavka 1. točke 6., te članka 37. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi. (točka 4. Nalaza)

4. Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove u području kulture koji se odnose na razvitak i unapređenje kulture, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, kulturnog života i kulturnih djelatnosti, osnivanje ustanova i drugih pravnih osoba u kulturi, promicanje kulturnih veza s drugim zemljama i međunarodnim institucijama, stručne i upravne poslove za Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO, upravne poslove u području javnog informiranja, poticanje programa kulturnih potreba pripadnika hrvatskog naroda u drugim zemljama, osiguravanja financijskih, materijalnih i drugih uvjeta za obavljanje i razvitak djelatnosti kulture, a osobito muzejske, galerijske, knjižničarske, arhivske, kazališne, glazbeno-scenske, nakladničke, likovne i filmske, te druge poslove. Koncem 2011. u Ministarstvu je bilo ukupno 486 zaposlenika i to 483 državnih službenika i namještenika, te tri državna dužnosnika. U revidiranom razdoblju ministar je bio mr. Jasen Mesić. Od 23. prosinca 2011. ministrica je prof. dr. sc. Andrea Zlatař Violić. Ukupno ostvareni prihodi iznose 955.448.259,00 kn, a ukupni rashodi 956.513.642,00 kn. Manjak prihoda za 2011. iznosi 1.065.383,00 kn. Prema vrstama rashoda vrijednosno su najznačajniji rashodi za zaposlene u iznosu 327.874.976,00 kn, što je 34,3% ukupnih rashoda, a ostvareni su za zaposlenike Ministarstva, te zaposlenike u arhivima, muzejima, kazalištima i drugim ustanovama iz kulture kojima je osnivač Republika Hrvatska. Drugi rashodi u iznosu 260.559.270,00 kn, što je 27,2% ukupnih rashoda se odnose na kapitalne donacije u iznosu 141.981.820,00 kn, tekuće donacije u iznosu 118.527.450,00 kn, te ugovorne kazne i naknade štete u iznosu 50.000,00 kn.

Kapitalne i tekuće donacije su ostvarene za financiranje javnih potreba u kulturi i zaštiti prirode od interesa za Republiku Hrvatsku, prema odredbama Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi. Potraživanja su iskazana u iznosu 3.328.569,00 kn. U odnosu na 2010. manja su za 537.082,00 kn. Obveze su iznosile 6.071.946,00 kn. U odnosu na 2010. veće su za 265.140,00 kn.

Prema evidenciji o zaključenim ugovorima, u 2011. su zaključena jedanaest ugovora o javnoj nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti 5.064.946,00 kn. Nabava roba, radova i usluga čija je procijenjena vrijednost manja od 70.000,00 kn iznosi 808.056,00 kn, te ukupna vrijednost nabave iznosi 5.873.002,00 kn.

Revizijom utvrđene nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje, rashode za zaposlene, rashode i evidenciju za gorivo za službene automobile, rashode za zakupnine i najamnine, književne manifestacije, zaštitne radove na nepokretnim spomenicima kulture i program audiovizualne djelatnosti i medija, te postupke javne nabave, utjecali su na izražavanje uvjetnog mišljenja.